

Til Byrådservice

19. december 2019

Side 1 af 7

BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

Besvarelse af 10-dages forespørgsel om ulovlig praksis mht. modtageklasseundervisning

Lone Norlander Smith fra Enhedslisten i Aarhus Byråd har stillet en række spørgsmål til rådmanden for Børn og Unge vedrørende undervisningen i modtagelsesklasser.

Den 5. december 2019 er der efter aftale afholdt møde med Lone Norlander Smith og Viggo Jonassen, Enhedslisten, omkring uddybning af de stillede spørgsmål, og nærværende svar er jævnfør aftale på mødet udarbejdet med baggrund heri.

Besvarelsen er endvidere udarbejdet med bidrag fra Sociale forhold og Beskæftigelse – Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), da nogle spørgsmål relaterer sig direkte til UU.

Spørgsmål 1

Hvor mange børn/unge er de sidste 5 år blevet holdt på samme klassetrin uden stamklasse?

Besvarelse:

Det er korrekt, at forvaltningen medio 2017 blev opmærksom på en forkert praksis omkring den administrative klassetrinsindplacering af de ældste modtagelsesklasseelever på modtagelsesklasseskolerne. Samtidigt hermed blev dette også drøftet på Tranbjergskolen efter henvendelse fra en lærer.

Den fejlagtige administrative praksis indebærer, at skolens ældste modtagelsesklasseelever i skolens elevadministrationssystem var blevet klassetrinsplaceret på 7. klassetrin uanset deres respektive (personlige) klassetrin, og at dette havde den konsekvens, at ingen af eleverne blev uddannelsesparathedsvurderet i en periode frem til 1. august 2017. Der er taget hånd om og rettet op på denne fejlagtige praksis tilbage i august 2017, så eleverne nu er korrekt klassetrinsplaceret i skolens elevadministrationssystem.

Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

Direkte telefon:
8940 4713

Direkte e-mail:
lonie@aarhus.dk

Sag: 19/083236

Sagsbehandler:
Lone Nielsen

19. december 2019

Side 2 af 7

Den fejlagtige administrative praksis har ikke medført, at elever er blevet undervist på samme klassetrin flere år i træk.

Spørgsmål 2

Hvor stor er prisforskellen på holddannelse og stamklasse?

Besvarelse:

Jævnfør aftale på møde indeholder spørgsmålet en tilgang til hvorledes eleverne er sikret en differentieret undervisning.

Et elevtal i modtagelsesklasser på 12 elever giver mulighed for en langt højere grad af undervisningsdifferentiering, som bl.a. også skal sikres gennem anvendelse af holddeling, særligt fokus på den enkelte elevs progression, anvendelse af forskellige undervisningsmaterialer, samt individuel tilrettelagt undervisning ud fra den enkelte elevs behov.

Elevtallet må som udgangspunkt ikke overstige 12 elever ved skoleårets start, men efter en individuel konkret vurdering kan der visiteres flere end 12 elever. Muligheden for et øget elevtal bringes ikke i spil som et bærende princip, men udelukkende som en mulighed, der kan bringes i anvendelse, hvis skolelederen vurderer at det vil være pædagogisk forsvarligt set i forhold til undervisningens kvalitet i den pågældende modtagelsesklasse. Et højere elevtal end 12 elever medfører altid en øget ressourcetildeling i et omfang som aftales nærmere med skolen.

Spørgsmål 3

Hvor mange børn/unge er blevet afholdt fra at gå til folkeskolens afgangsprøve?

Besvarelse:

Som udgangspunkt skal elever på 9. klassetrin aflægge prøve i de obligatoriske fag og i udtræksfag. Skolens leder har efter en konkret individuel vurdering af den enkelte elev mulighed for at beslutte, at elever, som ankommer til Danmark efter de er fyldt 14 år, kan fritages for at aflægge prøve i et eller flere fag, hvis det vurderes, at prøveaflæggelse ikke anses for hensigtsmæssigt på grund af elevens utilstrækkelige danskundskaber.

Elever på 10. klassetrin kan indstille sig til 10. klasses prøve i fagene, eller til 9. klasses prøve i fagene dansk, matematik og engelsk, eller en kombination heraf.

Langt de fleste af de ældste modtagelsesklasseelever er kommet til Danmark sent i skoleforløbet (dvs. efter de er fyldt 14 år), og vil derfor forventeligt ikke kunne nå at udvikle de dansksproglige kompetencer, som er nødvendige for at kunne gennemføre en prøve, og på den baggrund vil der altid være elever, som er blevet fritaget fra prøveafleggelse.

19. december 2019

Side 3 af 7

En opgørelse viser, at 17 elever ud af 212 elever, som har afsluttet deres skolegang i en modtagelsesklasse de seneste fem år (skoleårene 2014/15 til 2018/19), har aflagt én eller flere prøver.

Spørgsmål 4

Har ingen UU-vejleder været opmærksom på –eller gjort ledelsen opmærksom på –at alle elever fra modtageklasserne ikke har været til prøver, eller fået lavet en uddannelsesplan?

Besvarelse:

UU oplyser, at elevens uddannelsesplan er et lidt "abstrakt" begreb, og betyder "de refleksioner, som de unge løbende gør sig i forbindelse med deres uddannelsesvalg". Der er ingen krav eller praksis om, at uddannelsesplanen er et egentligt dokument gennem skoleforløbet. Alle elever har dog haft en konkret plan (uddannelsesplan) for det videre forløb inden de afsluttede grundskolen / 10. klasse.

UU oplyser endvidere, at det er korrekt, at der har været en vejledningsfaglig vurdering, så vejledningen har været prioriteret, og primært har været iværksat i forbindelse med, at eleven skulle foretage et uddannelsesvalg i forlængelse af grundskolen eller 10. klasse. Denne vejledningsfaglige vurdering skyldes en vurdering af, at eleverne i første omgang skulle have fokus på at tilegne sig de dansksproglige færdigheder, ligesom de skulle have en begrebsforståelse af det danske samfund, herunder det danske uddannelses-system.

Den målrettede skole- og vejledningsindsats iværksættes nu allerede fra det tidspunkt, hvor eleven er uddannelsesparathedsvurderet i 8. klasse, - og dette gælder selvfølgelig også, hvis eleven er fritaget for uddannelsesparathedsvurdering. Her aftales og tilrettelægges den målrettede indsats i et samarbejde mellem eleven og dennes forældre, UU-vejleder og skolens ledelse.

Ligesom på både almen- og specialområdet er der altid elever, som afslutter grundskolen uden at have gennemført en eller flere prøver. Hvis dette har været kendt i forbindelse med udarbejdelsen af elevens uddannelsesplan, har dette indgået som en forudsætning. Hvis den/de manglende prøver har

bevirket, at elevens uddannelsesplan ikke kan realiseres, har UU taget initiativ til en revidering af elevens uddannelsesplan.

19. december 2019

Side 4 af 7

Spørgsmål 5

Har skolelederen eller andre henvendt sig til forvaltningen og gjort opmærksom på problemerne og i givet fald hvornår?

Besvarelse:

Børn og Unge anerkender, at praksis vedrørende basisundervisningen af elever i modtagelsesklasser på en række punkter ikke har været i fuld overensstemmelse med lovgivningen. Umiddelbart efter at vi er blevet opmærksomme på dette, er der blevet iværksat forskellige initiativer til at sikre, at praksis så hurtigt som muligt er bragt i overensstemmelse med lovgivningen.

I forbindelse med en tidligere aktindsigt fra borger blev det oplyst, at der i 2017 på Center10 havde været henvendelser omkring spørgsmål til reglerne for prøveadgang. Der er dog ikke foretaget nogen journalisering omkring dette, og herudover kan det oplyses, at notatpligten efter offentlighedslovens § 13, stk. 1 som udgangspunkt kun gælder i afgørelsessager, og bestemmelsen indebærer således ikke en notatpligt for den del af forvaltningens virksomhed, som betegnes *faktisk forvaltningsvirksomhed*, såsom intern rådgivning og vejledning inden for Børn og Unge. Det har været en konkret og individuel afvejning tilbage i 2017, at henvendelserne ikke vedrørte en bestemt sag og at der ikke var tale om et væsentligt sagsbehandlingsskridt, hvorfor der ikke er gjort notat.

Forvaltningen har den 31. maj 2018 modtaget henvendelse fra Tranbjergskolen omkring fortolkning af lovgivningen mht. udvidede modtagelsesklasser, men har ikke kendskab til yderligere henvendelser omkring fejlforklaringer af lovgivningen og praksis på modtagelsesklasseområdet.

Det har hidtil været forvaltningens fortolkning af lovgivningen, at principperne for et udvidet modtagelsesklasseforløb kunne anvendes for de sent ankomne elever, hvis det viste sig, at eleven efter en konkret individuel vurdering ikke havde opnået tilstrækkelige dansksproglige kompetencer til udslusning, indenfor de maksimale to års undervisningsforløb i modtagelsesklasse. STUK har i maj måned 2019 oplyst at denne praksis ikke er i overensstemmelse med lovgivningen, og Børn og Unge har fra dette skoleårs begyndelse ændret praksis, og dermed oprettet udvidede modtagelsesklasser på 8.-10. klassetrin for elever, der er flyttet til Danmark, efter de er fyldt 14 år.

Forvaltningen modtog den første henvendelse fra borger den 2. september 2018, da vedkommende fremsendte kopi af en henvendelse til ombudsmanden.

19. december 2019

Side 5 af 7

Spørgsmål 6

Har der været forældre henvendelser i forløbet med bekymring om manglende eksamen og uddannelsesplaner?

Besvarelse:

Hverken ledelsen på Tranbjergskolen eller forvaltningen har kendskab til forældre henvendelser omkring manglende prøver eller uddannelsesplaner.

Herudover oplyser UU, at de ikke har modtaget bekymringer vedrørende manglende prøver, men det kan selvfølgelig ikke afvises, at der har været fremført en bekymring i konkrete samtaler med en UU-vejleder. I forhold til uddannelsesplaner henvises til spørgsmål 4.

Spørgsmål 7

Er de pågældende forældre og elever efter følgende indkaldt til orientering om sagens forløb, og evt. muligheder for at rette op på det skete?

Besvarelse:

Nej, der er ikke foretaget en orientering af tidligere modtagelsesklasseelever eller deres forældre om sagens forløb.

Der henvises i øvrigt til notat til udvalgsrådet den 11. december 2019, vedrørende de juridiske muligheder.

Spørgsmål 8

Er der mulighed for på nuværende tidspunkt at rette op på de manglende eksaminer?

Besvarelse:

Børn og Unge praksis vedrørende basisundervisningen af elever i modtagelsesklasser er på en række punkter blevet ændret, så snart vi har konstateret at praksis ikke var i fuld overensstemmelse med lovgivningen.

Vi anerkender fuldt ud, at der har været fejlfortolkninger af lovgivningen, og at nogle af de unge, som gik i modtagelsesklasse i perioden, blev berørt af den fejlagtige praksis på et eller flere punkter. Hvad det har betydet for de unges videre færd, har Børn og Unge ikke grundlag for at konkludere.

UU følger i samarbejde med Jobcenter Aarhus op på alle unge mellem 15-25 år, som ikke aktuelt er i gang med en ungdomsuddannelse eller ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. De elever, der er udskrevet af en mod-

tagelsesklasse, og som er vurderet 'ikke-uddannelsesparate, har fået en særlig vejledningsindsats hos UU. Indsatsen har til formål at hjælpe den unge videre i uddannelse eller i beskæftigelse. Indsatsen tager udgangspunkt i den enkelte unges kompetencer og ønsker, og der laves en plan som tager udgangspunkt i de forudsætninger, som eleven har med sig fra grundskolen. Det kan være faglig opkvalificering eller andre job- og uddannelsesforberedende forløb.

19. december 2019

Side 6 af 7

Der henvises i øvrigt til notat til udvalgmødet den 11. december 2019, vedrørende data omkring de unges igangværende ungdomsuddannelse, forbedrende forløb eller beskæftigelse fremgår.

Spørgsmål 9

Hvilke tiltag har rådmanden til rådighed for at skaffe sig indsigt i kvaliteten af skolernes undervisning specielt på modtageklasserne?

Besvarelse:

At sikre den fortsatte udvikling af kvaliteten og kontrol med, at gældende rammer og retning følges, som er kernen i tilsynsopgaven, er en integreret del af den løbende daglige ledelse af skolen, og sker derfor igennem ledelseslinjen i Børn og Unge.

Det skal dog også nævnes, at der fra forvaltningens side er rettet en øget opmærksomhed på området, ligesom der er iværksat øget systematisk opfølgning på konkrete områder, fx timefordelingsplaner. Også på skolerne er der rettet en øget opmærksomhed på modtagelsesklasserne, herunder iværksat målrettede initiativer til at sikre at praksis er i overensstemmelse med lovgivningen.

Spørgsmål 10

Har de rådmænd der har siddet de sidste 6 år været uvidende om en retsstridig praksis?

Besvarelse:

Børn og Unge anerkender fuldt ud, at der har været fejlforklaringer af lovgivningen, og at nogle af de unge, som gik i modtagelsesklasse i perioden, blev berørt af den fejlagtige praksis på et eller flere punkter. Det kan slås fast, at den ulovlige praksis ikke har været en bevidst handling fra hverken skolernes eller fra forvaltningens side, og at der er rettet op på praksis, så snart vi er blevet bekendt med at praksis var ulovlig. Der er således ingen rådmænd, som har været vidende om den fejlagtige praksis på modtagelsesklasseområdet før STUK-sagens begyndelse.

19. december 2019

Side 7 af 7

Spørgsmål 11

Hvilke tiltag er sat i gang fremadrettet for at personalet kan være trygge på at blive hørt ved henvendelser om bekymringer på BU området?

Besvarelse:

Medarbejdere i Børn og Unge, og herunder også medarbejdere på skolerne, har altid mulighed for at henvende sig direkte til forvaltningen, hvis de har spørgsmål til fx lovgivning, eller er bekymrende i forhold til praksis på skolerne. Henvendelser kan også ske gennem f.eks. en tillidsrepræsentant.

Herudover har Aarhus Kommune en whistleblower-ordning, som giver medarbejderne et sted at gå hen, hvis de oplever eller har formodning om lovbrud, eller der af en eller anden grund ikke er tillid til de normale kanaler, der tager sig af uregelmæssigheder. Samtidig kan ordningen beskytte de ansatte, der indgiver oplysninger. Vi anerkender, at der generelt kan være et behov for styrket oplysning om whistleblower-ordningen, så alle medarbejdere er oplyst om denne mulighed.

Med venlig hilsen

Thomas Medom

/

Martin Østergaard Christensen